

YURDUMUZ BİR MEYVA CENNETİDİR

Tarih araştırmaları ve belgeler, Anadolumuzun, birçok meyva türü için "Anavatan" olduğu gerçeğini ortaya koymuştur. Atalarımız, bu topraklar üzerinde meyvaların en nefis ve leziz olanlarını yetiştirmişlerdir. Pazarlarda, manavlarda ve çevrenizde, aşağıda adlarını vereceğimiz meyve ve çeşitlerini arayınız. Eğer fazlaca eksiklik bulursanız, yok olan çeşitler için üzülebilirsiniz.

Tarihimize de geöen çeşitli meyvaların en ünlüleri şunlardır:

ELMA: Sayısı 50'yi geöen elma çeşitlerimiz arasında Erzincan'ın: Gelin, Gümüşhane, Misket, Tavşanbaşı, Niđe'nin: Amasya, Gümüşhane, Misket, Kayseri'nin: Küllabi, Bodur, Abacı, Sinop, Hünkârbeđendi, Cemaleddin, Ağiyemez, Amasya'nın: Misket ve Sinop, Çorum'un: Pařa, Müslime, Sandık ve İpek, Kırşehir'in: Süt Ferik, Dađar, Tavşanbaşı, Nevşehir ve Amasya, Gümüşhane'nin: Gelin, Göbek, Mahsusa, Sarıhızır, Sandık, Nazik, Hacı Hamza ve Mihran, Balıkesir'in: Tavşanbaşı ve Dađar, Rize'nin: Beyaz, Yumru, Buđday, Malatya'nın: Kokulu, Yazılı, Kocaeli'nin: Ferik, Kaba Ferik, Piriñç, Amasya, Çingen-Bacak, Kafa, Sinop, Osman Pařa, İnebolu'nun: Canik, Giresun'un Misket, Çandır ve Köpük çeşitlerini sayabiliriz.

ARMUT: Memleketimizde yetişen armut çeşitlerinin yetmiş geöen çeşitleri arasında "Beyarmudu, Göksulu, Azdavay Mustafa Bey, Gökarmut, Gözbebeği, Menendi, Yağ armutları, Hacı Osman, Türkoğlan, Orak armudu, Kızıl armut, Bozdoğan, Karanfil armudu, Tokat armudu,

Limon armudu, Gelinboğan, Bal armudu, Dalkıran, Çermayı, Kış armudu, Güz armudu, Ankara kış, abbas, Akça armudu, Baltalı armudu, Bardak, Gül armudu, İşfahan ve Patlıcan, Misket, Sarı, Yeşil Suluca, Tavuk budu, Er armut, Mellahi, Oyma, Hacı Hasan, Yazbeyi, Gök armut İmraç, Düşeş, Düşeş Margarit, şeker, Kızılgevrek, Çelebi, Bör Aleksandr, Tosya, Tavşanbaşı, Napolyon, Samanlı, Tiryeste, Hünkâr, Kara Hüseyin" gibi değeri neveleri sayılabilir.

KAYISI: Memleketimizde yetişen kayısıların en meşhurları: "Malatya"nın: Çoloğlu, Hacı Halil oğlu, Hacı kız, Tokal oğlu, Adana ve Mersin'in: şekerpare, Maraş'ın: Hacı Veli, Niğe'nin: Darende Amasya'nın: Kaplan ve İmam kayısıları ile yine Malatya'nın: Karakakuk, Hasan bey Sarilök, Osman onbaşı, Hacıbekir, Çataloğlu" gibi kayısıları vardır.

AYVA: Memleketimizde yetişen Ayva çeşitlerinin 30'u geöen neveleri arasında: Bursa'nın: Kırıkoğlu ve Havak, Ankara'nın: Ekmek, Kalecik ve Altın, Ayaş'ın: büyüklüğu ile maruf "Dastar"ı Rize'nin: Jan, Burdur'un: Tavşanbaşı, Amasya'nın: Kaba ve Küçük Limon, İstanbul'un: Çen-

gelköy, Ekmek ve Limon Kocaeli'nin: Ekmek ayvaları vardır.

İNCİR: Pek mühim bir ihracat metali olan ve dünyaca büyük şöhrete malik bulunan incir çeşitlerimiz arasında "Sarılıp Göklop, Karayaprak, Dülek Gazi, Şekerinciri, Kavak, Sultan Selim, Patlıcan, Bardacık" incirlerini sayabiliriz.

ÜZÜM: Sultaniye Çekirdeksi, Razaki, Pembeçavuş, Çavuş, Müşküle, Erenköy, Tilkikuyruğu, Mahrabaşı, Sergi, Gaziantep, Tarsus beyazı, Kabarcık, Parmak, Yarpınca sayılabilir.

FINDIK: Dış ticaretimizde önemli yeri olan ve Karadeniz kıyılarının bellibaşlı gelir kaynağı bulunan fındıklarımız arasında "Tombul, Sivri, Palaz, Kuş, Badem, Foşa, Değirmendere" çeşitleri en ünlü olanlardır.

CEVİZ: Odunu ve meyvası noktasından çifte değer taşıyan bu ağacın çeşitleri arasında "Fındık, Cevkel, İncekabuk, Ağustos, Beykoz, Giresun, Elmalı, Hozat, Ahlat, Saka, Turfanda" cevizleri meşhurdur.

KIRAZ VE VIŞNE: En meşhur ve değerli kiraz ve vişne çeşitlerimiz arasında: Kocaeli'nin: Karabodur, Turfanda, Döngel, Bahçecik, Harman, Dalbastı, Malatya'nın: Sultani, Farmız oğlu, Bursa ve İstanbul'un: Dalbastı, Amasya'nın: Tabanıyarak, Çorum'un: Ala ve Ak, İsparta'nın: Dragana ve Balrı, Bursa'nın: Kalp Efendi ve Elifli, Elazığ'ın: Kara, Sert, Rize'nin: Kısasap ve Aşlama, Amasya'nın: Dağbastı ve Erkiraz, Kayseri'nin: Sultaniye kirazı vardır. Vişneler arasından "Tavşancıl, Tekirdağı, Macar, Kütahya" çeşitleri meşhurdur.

PORTAKAL VE LİMON: Portakal çeşitlerimiz arasında: "Yafa, Dört Yol, Alanya, Sultanhisar, Antalya, Kan, Adana" portakalları tanınmıştır. Limon çeşitlerimiz arasında: "Lamas, Mersin, Alanya, Fiken" limonları ünlüdür. Mandalina çeşitlerimiz arasında: "Bodrum, Mersin, Rize

ve Adana" mandalinaları şöhret kazanmışlardır. Turuncu çeşitlerimiz arasında: "Adana ve Tarsus" çeşitleri ünlüdür.

DUT: Memleketimizin: Siyah, Mor, Hortum, Beyaz dutları tanınmıştır.

KIZILCIK: Bu meyvanın: "Al, Tahan-
nebi, Nikeri" çeşitleri tanınmıştır.

YENİDÜNYA: Bu meyvanın memleketimizde yetişen değerli neveleri arasında en meşhurları Adana, Mersin, Dört Yol, Alanya, Antalya, Bodrum ve İzmir'de yetişenleridir.

ŞEFTALİ: Bilhassa "Edirne, Bursa, İzmir, İçel, Kocaeli ve Diyarbakır" da mükemmel surette yetişen şeftalilerimiz arasında "Amsden, Victor, Bonuvriye" gibi yabancı şeftali çeşitlerinden başka ve onlarda daha değerli olarak "Hülü, Sarı, Hülü, Sarıpapa, Edirne, Sapanca, "Uzunoglu, Hacı Ömer oğlu, Memiş oğlu, Cingöz, Yeşiltürbe, Karmen ve İmrahor, Karalev, Sarı ve son turfanda" şeftalileri vardır.

ZEYTİN: Türkiye'den çıkan ve eski zamanlarda çok feyizli bir harekete sebep olan bu değerli ağacın mahsulleri arasında "Şehir, Yağ, Sisam veya Girit, İğriburun veya Karazeytin, Akzeytin, Edremit, Çoban İsa, Domates, Midilli, Kekre, Memeli, Memecik, İrikaya, Tekir, Yağ ve Kara, Gülümbe, Rufata, Karaca, Çakır, Şakran, Yerli kara, Hurmayoğ Tohum, Devediş, Tekke, Deli, Çilga, Azman, Yerliyeşil, Sarı, Düz, Edremit, Aydın, Boncuk" gibi birçok zeytinlerimiz sayılabilir.

BADEM: Memleketimiz için geniş kazanç imkanı vaadeden bu meyva ağacının fazla çeşitleri arasında ticari bakımdan değeri yüksek tutulanlar "Sakız, Kıbrıs, Şam, Diş, Maraş, İzmir" adile anılan bademlerdir.

NAR: Türkiye'nin sıcak ve mutedil yerlerinde yetişmekte bulunan narlarımız arasında "Kadı, Lefon, Devediş, Yatak, Feyiz" çeşitleri meşhurdur. Bilhassa "Devediş narı" pek tanınmıştır.

FISTIK: Gaziantep yeşil, Gaziantep sarı.

KEÇİBOYNUZU: Kıbrıs, Antalya, Silifke keçiboynuzları.

KESTANE: Kuzu, Bursa Beykoz, İzmitli, Öküz gözü, Şerbet, Sarı, Kış, Bursa aşılışı, Fordala kestaneleri.

"TÜRK ZİRAAT TARİHİNE
BİR BAKIŞ" dan

EĞİTİM YİNE EĞİTİM!

*Bir yıl sonrayı düşünüyorsan: Tohum ek.
Ağaç dik, on yıl sonrasında tasarladığın..
Ama düşünüyorsan yüz yıl ötesini,
Halkı eğit o zaman!*

*Bir kez tohum ekersen, bir kez ürün alırsın,
Bir kez ağaç dikersen, on kez ürün alırsın,*

*Yüz kez olur bu ürün, eğitirsen milleti!..
Birisine bir balık verirsen, doyar "bir defalık",
Balık tutmasını öğret, doysun ömür boyunca!..*

*"Bin yıl öteleden
bir Çin şiri.." E.*